

**Załącznik do Regulaminu
REGIONALNEJ ODZNAKI TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEJ
„WĘDROWNIK KUJAW I POMORZA”
WYKAZ OBIEKTÓW ZALECANYCH DO ZWIEDZANIA**

Rodzaj	Lokalizacja	Region	
I. ARCHITEKTURA			
Mury miejskie i obiekty użyteczności publicznej	Zespół obwarowań z XIV w. w Chojnicach	Kaszuby	
	Zespół obwarowań z 2 poł. XIV w. w Nowem	Kociewie	
	Wieża ratuszowa z XV w. w Żninie	Pałuki	
Zamki, dwory i pałace	Ruiny zamku z lat 1338-1348 w Świeciu	Kociewie	
	Ruiny zamku z XIV/XV w. w Wenecji	Pałuki	
	Mysia wieża z 2 poł. XIV w. w Kruszwicy	Kujawy	
	Dwór obronny z XVI w. w Grocholnie	Pałuki	
	Ruiny zamku z 1 poł. XIV w. w Nowym Jasieńcu	Bory Tucholskie	
	Pałac w stylu neogotyku angielskiego z XIX/XX w. w Janikowie	Kujawy	
	Alumnat Kosmowskiego z lat 1773-1775 w Trzemesznie	Wielkopolska	
	Pałac klasycystyczny z lat 1795-1800 w Lubostroniu	Pałuki	
	Pałac klasycystyczny z lat 1770-1790 w Kamienicy	Bory Tucholskie	
Budownictwo drewniane sakralne	Kościół z 1650 r. w Leśnie	Kaszuby	
	Kościół z lat 1718-1738 w Pieraniu	Kujawy	
	Kościół z 1766 r. w Kościeszkach	Kujawy	
Budownictwo drewniane świeckie	Wiatrak – koźlak z 1805 r. w Ostrowie k/Mogilna	Wielkopolska	
	Zespół chałup z XVIII w. w:	Kociewie	
	– Chrystkowie – Wielkim Komorsku		– Mniszku – Wielkim Lubieniu
	Zespół chałup z XIX w. w:	Kociewie i Bory Tucholskie	
	– Bratwinie – Łążku – Osiu – Silnie – Rytle – Wątfiu – Wielkim Stwolnie		– Ciechocinie – Maławach – Ostrowitem – Suchej – Topolinku – Wielkim Komorsku
	Wiatrak – koźlak z pocz. XX w. w Chrośnie		Kujawy
	„Diabelski Młyn” z 2 poł. XVIII w. w Koronowie		Bory Tucholskie
	Spichrze z XVIII i XIX w. w Bydgoszczy		Kujawy
	Chałupy z XVIII w. w Trutnowie		Bory Tucholskie
	Chałupa z 1800 r. w Silnie	Krajna	
	Wiatrak holenderski z XVIII/XIX w. w Sośnie	Krajna	
	Wiatrak – paltrak w Czubałkach k/Żnina	Pałuki	
	Wiatrak – koźlak z 1872 r. w Bielsku	Wielkopolska	
	Budownictwo murowane sakralne	Kościół pocysterski z XIV w. w Koronowie	Bory Tucholskie
		Zespół poklasztorny w Zamartem k/Chojnic	Kaszuby
Kościół farny z lat 1466-1502 w Bydgoszczy		Kujawy	
Kościół z XII w. w Kościelcu		Kujawy	
Kolegiata z lat 1120-1140 w Kruszwicy		Kujawy	
Romańsko-barokowy zespół poklasztorny Norbertanek z XI/XII w. w Strzelnie		Kujawy	
Rotunda św. Prokopa z XII w. w Strzelnie		Kujawy	
Kościół renesansowy z 1606 r. w Runowie		Krajna	
Zespół poklasztorny karmelitów z 1630 r. w Kcyni		Pałuki	
Zespół dawnego kolegium jezuitów z lat 1744-1755 w Chojnicach		Kaszuby	
Kościół romański NMP „Ruina” z XII/XIII w. w Inowrocławiu		Kujawy	
Kościół romański (pobenedyktyński) z ok. poł. XI w., zgotyzowany w XIII/XIV w. w Mogilnie		Wielkopolska	
Kościół romańsko-gotycko-barokowy w Trzemesznie		Wielkopolska	
Archeologia	Osiedle obronne z 550 r. p.n.e. w Biskupinie	Pałuki	

II. PRZYRODA		
Rezerваты	Leśny pow. 102,21 ha – Brzęki im. Z. Czubińskiego w Szczerkowie	Bory Tucholskie
	Florystyczny pow. 16,91 ha – Kamienne Kręgi koło wsi Odry	Bory Tucholskie
	Leśny pow. 9,64 ha – Ustronie	Bory Tucholskie
	Leśny pow. 80,90 ha – Cisy Staropolskie w Wierzchlesie	Bory Tucholskie
	Leśny pow. 10,27 ha – Gaj Krajeński	Krajna
	Faunistyczny pow. 70,40 ha – Jezioro Laska	Kaszuby
	Leśny pow. 0,48 ha – Borek	Krajna
	Leśny pow. 31,87 ha – Las Mariański	Ziemia Chełmińska
	Leśny pow. 27,81 ha – Wielka Kępa Ostromecka	Ziemia Chełmińska
	Leśny pow. 74,69 ha – Dziki Ostrów	Kujawy
	Leśny pow. 12,10 ha - Grocholin	Pałuki
	Faunistyczny, krajobrazowy pow. ponad 12 tys. ha – Nadgoplański Park Tysiąclecia	Kujawy
	Pomniki przyrody – głazy	Granit obw. 24,50 m – „Święty Wojciech” w Leosi k/Laskowic
Głaz „Kamienny Dom” obw. 18 m w Szczepanowie		Pałuki
Głazowisko „Piekło” w korycie Brdy		Bory Tucholskie
„Kamień Jagielloński” w korycie Brdy k/Rudzkiego Mostu		Bory Tucholskie
Grota wapienna „Bajka” w parku w Gądeczu		Dolina Wisły
Pomniki przyrody – źródła	Św. Huberta nad Jez. Ostrowickim	Pałuki
	Marii w Ostromecku	Ziemia Chełmińska
	Marianki w Świeciu	Kociewie
Pomniki przyrody – drzewa	Dąb „Napoleona” obw. 624 cm na łące przy leśniczówce Lipinki (Nadleśnictwo Bydgoszcz)	Kujawy
	Dąb szypułkowy obw. 620 cm przy szosie Potulice – Nakło	Krajna
	Skupisko dębów obw. 231-466 cm w Świcie	Bory Tucholskie
	Dąb „Bartek” obw. 650 cm przy ul. Toruńskiej w Bydgoszczy	Kujawy
	Lipa „Jadwiga” obw. 408 cm obok gmachu Urzędu Gminy w Szubinie	Pałuki
	Stanowisko zimozioła w Bachorzu	Kaszuby
	Dęby „Adam” i „Ewa” w leśnictwie Cisewo	Kaszuby
	Dąb „Jagiełto” obw. 543 cm przy kościele w Łabiszynie	Pałuki
	12 dębów obw. 200-575 cm na terenie grodziska w Nowym Jasińcu	Bory Tucholskie
	6 modrzewi europejskich obw. 180-210 cm w leśnictwie Siedlisko	Wielkopolska
	Dąb obw. 950 cm przy drodze w Reczu	Pałuki
	Sosna „Królowa Borów” obw. 300 cm k/leśnictwa Lipowa	Bory Tucholskie
	5-cio pienny dąb szypułkowy obw. 200-300 cm na polu za wsią Popielewo	Bory Tucholskie
	Zespoły pałacowo-parkowe w:	
	– Samostrzelu	– Lubostroni
– Ostromecku	– Grocholinie	
– Kobylnikach	– Sartowicach	
III. MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ		
	Pomnik w „Dolinie Śmierci” w Bydgoszczy-Fordonie	Kujawy
	Pomnik i tablica ku czci pomordowanych w latach 1939-1945 mieszkańców Bydgoszczy i regionu na Starym Rynku w Bydgoszczy	Kujawy
	Cmentarz Bohaterów 1939-1945 na Wzgórzu Wolności w Bydgoszczy	Kujawy
	Pomnik ku czci nauczycieli przy ul. Człuchowskiej w Chojnicach	Kaszuby
	Pomnik w „Dolinie Śmierci” w Iglach k/Chojnic	Kaszuby
	Kwaterna pomordowanych w obozie na Błoni w Inowrocławiu	Kujawy
	Pomnik na miejscu kaźni w lasach gniewkowskich	Kujawy
	Mogiły ofiar i pomnik w Radzimi	Krajna
	Zbiorowa mogiła ofiar na miejscu kaźni w Trzuszczynie	Bory Tucholskie
	Mauzoleum ofiar terroru w Mogilnie	Wielkopolska
	Cmentarz i pomnik zamordowanych w byłym obozie przejściowym w Potulicach	Krajna
	Obelisk w miejscu kaźni przy drodze Strzelno – Cieńcisko	Kujawy
	Pomnik i mogiły ofiar terroru w Tucholi – Rudzkim Moście	Bory Tucholskie
	Obelisk ku czci partyzantów „Gryfa Pomorskiego” w Męcikale	Kaszuby

	Pomnik i zbiorowa mogiła ofiar terroru w Mniszku-Grupie	Kociewie
	Pomnik ku czci 18 Pułku Ułanów Pomorskich w Krojantach	Kaszuby
	Pomnik i mogiły 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w Bukowcu	Bory Tucholskie
	Pomnik Powstańców Wielkopolskich w Zamościu (pole bitwy pod Rynarzewem)	Pałuki
	Pomnik Szlaku I Armii Wojska Polskiego w Mroczy	Krajna
	Mauzoleum ofiar obozu w Karolewie	Krajna
IV. KULTURA		
Muzea i ważniejsze Izby Regionalne	Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy (ul. Gdańska 4)	Kujawy
	Muzeum Tradycji Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy (ul. Czerkaska 2)	Kujawy
	Muzeum Borów Tucholskich w Tucholi (ul. Podgórna 1)	Bory Tucholskie
	Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie (Plac Wolności 11)	Pałuki
	Muzeum im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu (Plac Obrońców Pokoju 1)	Kujawy
	Dom rodzinny Jana Kasprowicza w Inowrocławiu-Szymborzu (ul. Wielkopolska 11)	Kujawy
	Muzeum Regionalne w Chojnicach (Brama Człuchowska)	Kaszuby
	Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle (Nakielski Dom Kultury, ul. Adama Mickiewicza 3)	Krajna
	Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego w Bydgoszczy (ul. Libelta 5)	Kujawy
	Izba Pamięci Powstania Listopadowego w Czersku (Liceum Ogólnokształcące, ul. Szkolna 3)	Kaszuby
	Izba Pamięci 18 Pułku Ułanów Pomorskich w Nowej Cerkwi k/Krojant (Szkoła Podstawowa)	Kaszuby
	Izba Pamięci, Tradycji i Perspektyw Inowrocławskich Kopalni Soli	Kujawy
	Muzeum Kolejki Wąskotorowej w Wenecji k/Żnina	Pałuki
	Izba Regionalna w Kcyni	Pałuki
Współczesne obiekty kultury, szkolnictwa wyższego i oświaty	Filharmonia Pomorska im. Ignacego Paderewskiego w Bydgoszczy zbud. w latach 1954-1958	Kujawy
	Salon Wystawowy Biura Wystaw Artystycznych w Bydgoszczy zbud. w latach 1968-1970	Kujawy
	Ośrodek Szkół Wyższych w Bydgoszczy-Fordonie zbud. w latach 1974-1977	Kujawy
	Państwowa Opera w Bydgoszczy zbud. w latach 1973-1986	Kujawy
	Pałac Młodzieży w Bydgoszczy zbud. w latach 1970-1974	Kujawy
	Dom Technika NOT w Bydgoszczy zbud. w latach 1972-1974	Kujawy
	Inowrocławski Dom Kultury w Inowrocławiu	Kujawy